

KULTURNO- ISTORIJSKA PONUDA

Treća studija slučaja: Loznica

Loznička opština se nalazi u zapadnom delu Srbije i većim delom zahvata tok reke Jadar do njenog ušća u Drinu, pa se ovaj kraj naziva i Jadrom. Po površini i broju stanovnika, pripada većim opštinama Republike i dobrim delom naše prošlosti ovaj kraj je činio pograničnu oblast. Kao takav, bio je poprište više istorijskih događaja, a prve bitke u I svetskom ratu upravo su se odigrale na ovom prostoru. Tako su na prostoru lozničke opštine spomenici posvećeni bitkama iz I svetskog rata na Gučevu i u Tekerišu na Ceru. Ali ono što je, takođe, predmet velike pažnje turista, a u velikom broju slučajeva i tačno locirana destinacija, jeste Tršić, rodno mesto Vuka Stefanovića Karadžića. Pored ovog srpskog velikana Loznica se može pohvaliti i, bez sumnje, jednim od najvećih srpskih i evropskih umetnika XX veka, Mićom Popovićem, čiji se legat nalazi u Loznici, kao i velikim naučnikom Jovanom Cvijićem. Svima njima i njihovom delu posvećene su manifestacije koje su, takođe, predmet interesovanja mnogobrojnih turista. Pored ovoga, šest kilometara jugozapadno od Loznice nalazi se Banja Koviljača, destinacija koja je, zbog svojih lekovitih svojstava, ali i zanimljivog kompleksa istorijskih zgrada u najužem delu banjskog parka, veoma posećena. Primetno je da u sadržaju turističke ponude Banje Koviljače nedostaje i jasan program kulturnih dešavanja na kojem se trenutno radi, kako bi predstojeću sezonu dočekali što spremnije. Posebno zanimljivo za pokretanje adekvatne kulturne manifestacije jeste činjenica da je poznati filmski reditelj

Aleksandar – Saša Petrović poreklom iz Banje Koviljače. Pošto se za života rado sećao Banje, oživela je ideja da se ovom velikanu otvori spomen-soba, a namerna Centra za kulturu “Vuk Karadžić” je da pokrene festival, najverovatnije dokumentarnog filma.

Poseban značaj ima i to što svi relevantni činioци u pružanju i organizovanju turističkih i kulturnih ponuda imaju dobru saradnju i uzajamno se dopunjavaju i pomažu, a Specijalna bolnica za rehabilitaciju “Banja Koviljača” i HTP “Banja Koviljača” redovni su pokrovitelji kulturnih manifestacija i događaja i čine siguran oslonac Centru za kulturu u organizaciji i realizaciji svih značajnijih programa i manifestacija. Uz to, Turistička organizacija opštine Loznica sve ovo prati prigodnim propagandnim materijalom, i turističku promociju uspešno pvezuje s kulturnim sadržajima.

Nosilac turističke ponude u Banji Koviljači je Hotelsko turističko preduzeće “Banja Koviljača” koje u svom sastavu ima smeštajne kapacitete u hotelu Podrinje, (s tri zvezdice), odmaralištu “Gučevo”, objektu nadomak banjskog parka građenom u alpskom stilu, kao i u vilama “Koviljača”, “Bosna” i “Beograd”, koje su građene u stilu međuratne arhitekture zapadnog sveta. Takođe, značajne smeštajne kapacitete, visoke klase, poseduje i Specijalna bolnica za rehabilitaciju “Banja Koviljača”.

Veliku pažnju turista privlače kulturne manifestacije koje se održavaju u lozničkom kraju i to – Vukov sabor u septembru, Đački Vukov sabor u maju i Mićini dani u junu. Vukov sabor je najstarija i najmasovnija kulturna manifestacija u Srbiji, a od protekle godine novom organizacijom, pristupom programima i programskom šemom, izazvala je veliko interesovanje posetilaca. Nov pristup organizaciji i nova programska šema 30. đačkog Vukovog sabora i 67. Vukovog sabora, privukli su veliki broj posetilaca i cilj nam je da uz bolju marketinšku kampanju ovi programi postanu okosnica turističke ponude naše opštine. Sama ponuda u etnokompleksu Tršić osmišljava se u cilju da posetiocima, a pre svega deci školskog uzrasta, prezentuje elemente tradicionalne kulture, s posebnim osvrtom na stare zanate koji su u velikoj meri već i zaboravljeni. Tom prilikom deca ne bi bila samo pasivni posmatrači već bi se i sama uključivala u rad putem radionica.

Razvojem manifestacije “Mićini dani”, kao i pokretanjem manifestacije vezane za ime Aleksandra – Saše Petrovića, dobio bi se potpuniji sadržaj kulturno-turističke ponude, što će u narednom periodu biti i ostvareno.

Do 2001. godine opština Loznica, kao i Centar za kulturu “Vuk Karadžić”, bile su marginalizovane kada je organizacija Sabora u pitanju. Pre svega, glavne manifestacije, Vukov sabor i Đački Vukov sabor, organizovala je Kulturno-prosvetna zajednica Srbije, koja se trudila da ove manifestacije ostanu u njenom okrilju jer su, političkom linijom, omogućavale dobra novčana sredstva, s oskudnim, uglavnom jeftinim programima, a jedini njen zadatak bio je da se one, s političkog stanovišta, izvedu besprekorno do kraja. Za njih je Tršić postojao samo jedan dan u godini, i za to su imali plaćeno radno mesto, a održavanje Tršića, njegov istorijski i kulturni značaj nije ih mnogo interesovao. Kako je Centru za kulturu bilo važno da taj kompleks živi cele godine i da đaci, koji su u najvećem broju posetioци ovog kompleksa, imaju sadržajnu posetu, odlučio se na promenu koncepcije rada. Odlučili smo se za podizanje imidža ustanove, promenu koncepcije manifestacija i podizanje kvaliteta edukativnih kampova, u prvom redu Đačke likovne kolonije. Neophodno je organizovati veći broj edukativnih kampova i Centar za kulturu radi na tome. Veoma je važna činjenica da je povezanost svih subjekata zainteresovanih za razvoj turističke ponude i ponude kulturno-istorijskih sadržaja na veoma visokom nivou, što će usloviti brz razvoj i upotpuniti sliku kulturno-turističke ponude naše opštine.